

*Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon
Esimees*

1.2.2021

David McAllister
Esimees
Väliskomisjon
BRÜSSEL

Bernd Lange
Esimees
Rahvusvahelise kaubanduse komisjon
BRÜSSEL

Teema: Arvamus, mis käsitleb otsust ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ning Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (2020/0382(NLE))

Austatud esimehed

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile tehti kõnealuse menetluse raames ülesandeks esitada arvamus Teie komisjonidele.

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon arutas küsimust oma 14. jaanuari 2021. aasta koosolekul. Pärast 29. jaanuaril 2021 lõpule viidud kirjalikku menetlust, milles osalesid komisjoni koordinaatorid, otsustas komisjon paluda vastutavatel väliskomisjonil ja rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada nõusoleku andmise soovitusel järgmine arvamus.

Lugupidamisega

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutavatel väliskomisjonil ja rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada nõusoleku andmise soovitusel järgmine arvamus:

1. peab tervitatavaks asjaolu, et ELi ja Ühendkuningriigi tulevaseid suhteid käsitleva kokkuleppeni jõuti veel enne üleminekuperioodi lõppu; peab siiski äärmiselt kahetsusväärseks, et parlamentaarseks kontrolliks jääb äärmiselt vähe aega, kuna kokkulepe sõlmiti hilja ning selle ajutine kohaldamine on olnud piiratud ja see lõpeb 2021. aasta veebruari lõpus;
2. toetab kõiki saavutatud kokkuleppeid, rõhutab vajadust valvsalt jälgida, et kaitse taseme säilitamise klausleid täielikult järgitaks; rõhutab siiski, et partnerlusnõukogus ja selle erikomiteedes tuleb veel täpsustada palju üksikasju; palub komisjonil tagada, et Euroopa Parlamenti ja selle valdkondlikke komisjone teavitataks asjakohaselt ja kaasataks nad partnerlusnõukogu ja selle komiteede töösse juba algusest peale; nõuab lisaks alalist struktuuri, et tagada parlamendi osalemine kaubandus- ja koostöölepingu korrapärase läbivaatamises;
3. väljendab muret partnerlusnõukogu autonoomse rolli pärast mitte ainult lepingu läbivaatamisel, vaid ka selle muutmisel seoses tulevase osalemisega ELi programmides, sealhulgas programmis „Euroopa horisont“ ja muudes ITRE-komisjoni pädevusvaldkonda kuuluvates programmides; nõuab seetõttu Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimist, tagamaks, et kõik partnerlusnõukogus vastu võetud otsused liidu programmides osalemise kohta võetaks vastu alles pärast Euroopa Parlamendilt toetuse saamist;

Teadusuuringud

4. peab tervitatavaks, et jätkatakse Euroopa koostööd Ühendkuningriigiga teaduse, teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas; rõhutab, kui oluline on toetada teadlaste liikuvust, et tagada teaduslikult põhjendatud teadmiste ja tehnoloogia vaba liikumine; taunib siiski Ühendkuningriigi selektiivset osalemist selles valdkonnas; on seisukohal, et programm „Erasmus+“ moodustab lahutamatu osa Euroopa haridussüsteemist, mis koolitab tipptasemel teadlasi ja pakub teadlastele ainulaadseid võimalusi; märgib, et programm „Euroopa horisont“ ei saa tuua kasu ilma suurepärase hariduseta; on seetõttu veendunud, et Ühendkuningriigi osalemine programmis „Euroopa horisont“ peaks käima käsikäes programmis „Erasmus+“ osalemisega ning et tuleks tegutseda aktiivsemalt, et veenda Ühendkuningriiki ühinema ka programmiga „Erasmus+“; on kindel, et Ühendkuningriigi osalemine mõlemas programmis toob kasu mõlemale poolele ning aitab veelgi kaasa Euroopa edule teaduse ja tehnoloogia valdkonnas;
5. peab tervitatavaks Ühendkuningriigi ühinemist programmiga „Euroopa horisont“; rõhutab, et tegemist on ajaloolise ühinemisega, sest ühelgi partnerlusel ei ole varem olnud nii olulist mõju liidu eelarvele; tuletab meelde, et läbirääkimised programmis osalemise üle toimuvad vastavalt kolmandate riikide osalemise tingimustele, mis on kehtestatud vastavates programmides; rõhutab, et varasemad assotsieerimislepingud kolmandate riikidega on sõlmitud pärast nõusolekumenetlust ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 alusel; nõuab seetõttu enne I protokolliga vastuvõtmist (programmid ja

tegevused, milles Ühendkuningriik osaleb) täielikku parlamentaarset kontrolli, sealhulgas parlamendi nõusolekut;

6. nõuab tungivalt, et Ühendkuningriik ja komisjon jätkaksid dialoogi eesmärgiga luua tõhus raamistik akadeemiliste ja kutsequalifikatsioonide vastastikuseks tunnustamiseks;

Kosmos

7. peab tervitatavaks Ühendkuningriigi osalemist ELi kosmoseprogrammi Copernicuse osas ning seda, et Ühendkuningriigi kasutajatel on jätkuvalt juurdepääs ELi kosmose- ja jälgimisteenustele; on veendunud, et EL ja Ühendkuningriik peaksid kosmosevaldkonnas tihedat koostööd tegema ning märgib sellega seoses, et Ühendkuningriik võiks osaleda kosmoseprogrammi muudes osades kolmandate riikidega sõlmitavate sarnaste lepingute alusel, mis räägitakse iga programmi või komponendi osas eraldi läbi, ning säilitades asjakohast tasakaalu kohustuste ja õiguste vahel, austades samas ELi strateegilist sõltumatust kosmosesektoris;

Tööstus ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad

8. toetab sätteid võrdsete võimaluste loomiseks avatud ja ausaks konkurentsiks ning kestlikuks arenguks, mille eesmärk on tagada Euroopa tööstusharudele võrdsed tingimused; väljendab heameelt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEde) kohaldatavate erisätete üle, mille eesmärk on suurendada nende suutlikkust kasutada täiel määral ära lepingu kaubandussätteid, näiteks luua VKEde jaoks spetsiaalsed kontaktpunktid; nõuab tungivalt, et komisjon kaitseks Euroopa tööstuse tarneahelaid valvsalt Brexiti otsese ja kaudse mõju eest; nõuab eelkõige selle ülemineku protsessi ajal abi andmist VKEdele, kes on integreeritud suurettevõtete väärtusahelatesse;
9. rõhutab, kui oluline on vältida regulatiivset ebakindlust, halduskoormust ja menetluste keerukust, eelkõige seoses vaidluste lahendamise, sertifitseerimisnõuete karmistamise ja testimisega, et vastata nii ELi kui ka Ühendkuningriigi standarditele, sest see suurendab keerukust ja kulusid; kutsub seetõttu partnerlusnõukogu üles tähelepanelikult jälgima dumpinguohtu ning ettevõtete, energia- ja teadusringkondade halduskoormust ning tagama, et kaupade ekspordimisel või teenuste osutamisel esineks võimalikult vähe formaalsusi; on siiski mures, et VKEdel on raske uusi eeskirju kiiresti täita, ning on veendunud, et VKEde toetamiseks selles valdkonnas on vaja rohkem ära teha;
10. peab tervitatavaks eelkõige keskkonnakaitse valdkonna tagatise, mis on ulatuslikumad kui keskkonna-, kliima- ja töökaitse suhtes kohaldatavad kaitse taseme säilitamise sätted; rõhutab, et neid tuleks jälgida ja neist kinni pidada, et tagada lepinguosalistele tulevikus võrdsed võimalused ning vältida olukorda, kus ettevõtjad paigutavad oma tegevuse ümber territooriumile, kus tootmiskulud on leebemate keskkonnanäeskirjade või sotsiaalsete standardite tõttu väiksemad, vähendades seeläbi ühe lepinguosalise konkurentsivõimet;

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia

11. toetab telekommunikatsioonivõrkude ja -teenuste pakkumise osas saavutatud kokkulepet, mis suures osas kaitseb olemasolevat õigustikku; peab siiski kahetsusväärseks, et rändlusteenuse määruse ülevõtmises ei suudetud kokku leppida;

kutsub seetõttu mobiilsideoperaatoreid üles jätkama põhimõtte „rändle nagu kodus“ kohaldamist nii ELis kui ka Ühendkuningriigis;

12. rõhutab andmete vaba liikumise tähtsust nii kodanike kui ka ettevõtjate jaoks; tunneb seetõttu heameelt sätete üle, millega tagatakse piiriülene andmevoog, et hõlbustada kaubandust digitaalmajanduses, tagades samal ajal ELi õigustiku nõuetekohase kohaldamise; rõhutab, et andmete koostalitlusvõime tagamiseks on vaja teha intensiivselt koostööd; rõhutab vajadust pidada korrapärast dialoogi tehisintellekti probleemide ja võimaluste üle; nõuab kiiresti muutuva tehnoloogilise ja regulatiivse keskkonna tõttu nende sätete järjepidevat kontrollimist ning kutsub partnerlusnõukogu üles tagama, et Ühendkuningriik jätkaks oma õigusaktide vastavusse viimist isikuandmete kaitse üldmäärusega;
13. väljendab heameelt küberturvalisuse sätete üle, millega nähakse ette ELi ja Ühendkuningriigi vaheline korrapärane dialoog, jätkuv teabevahetus infoturbeintsidenditega tegelevate rühmade vahel, Ühendkuningriigi osalemine võrgu- ja infosüsteemide koostöörühma spetsiifilises tegevuses ning Ühendkuningriigi koostöö Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ametiga, ning märgib, et selles valdkonnas on vaja teha rohkem koostööd;

Energeetika

14. märgib, et energeetikapeatükk kaotab kehtivuse 30. juunil 2026, välja arvatud juhul, kui nii EL kui ka Ühendkuningriik lepivad kokku selle iga-aastases pikendamises; rõhutab, et koostööd kõigis energiaküsimustes on vaja jätkata ka pärast seda kuupäeva, kuna nende energiaturud on omavahel seotud ja Põhja-Iirimaa jääb ELi energia siseturule; nõuab, et Euroopa Parlamendil oleks nimetatud pikendamise üle otsustamisel oluline roll;
15. nõuab, et ühist huvi pakkuvates projektides ja üleeuroopalise energiataristu suunistes (TEN-E suunist) tuleb võtta arvesse Iirimaa ees seisvaid spetsiifilisi probleeme;
16. soovib Ühendkuningriigil sõlmida koostöökokkulepped Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikuga (ENTSO-E ja ENTSO-G) ning Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Ametiga (ACER); kutsub komisjoni üles rakendama energiakoostöö tava, muuhulgas eesmärgiga vältida energia lõpphindade tõusu;
17. peab tervitatavaks ELi elektrituru korralduse mõne põhimõtte integreerimist lepingusse; rõhutab, et kõigi peamiste põhimõtete lisamine oleks tulevase koostöö jaoks vastastikku kasulik; nõuab lisaks käimasolevate energiaprojektide jätkamist;
18. peab oluliseks ja innustab pingutama selle nimel, et ühendada ELi heitkogustega kauplemise süsteem ja Ühendkuningriigi tulevane riiklik süsteem, et ühiselt töötada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise nimel ja järgida Pariisi kokkulepet;
19. nõuab vastastikuse mõistmise memorandumit, mis põhineks Põhjamere energiakoostöö (NSEC) raamistikul ja hõlmaks vähemalt ühisprojekte, mereala ruumilist planeerimist, avamere energia integreerimist energiaturgudele, sealhulgas parimaid tavasid mõlema osapoolle avamere- ja maismaavõrgu planeerimisel, toetusraamistikku ja rahastamist,

mida mõlemad pooled piisavalt kontrollivad;

20. tuletab meelde ELi ja Ühendkuningriigi tuumaenergia ohutut ja rahuotstarbelist kasutamist käsitlevat koostöölepingut ja peab kahetsusväärseks, et see ei kuulu nõusolekumenetluse, kuna Euratomi asutamislepingus ei ole Euroopa Parlamendi rolli sätestatud; ergutab kiiresti vastu võtma I protokoll [programmid ja tegevused, milles Ühendkuningriik osaleb], mis võimaldaks Ühendkuningriigil osaleda rahvusvahelise katsetermotuumareaktoriga (ITER) seotud tegevuses kui ühisettevõttega Fusion for Energy assotsieerunud kolmas riik;

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub seega vastutaval väliskomisjonil ja rahvusvahelise kaubanduse komisjonil soovitada Euroopa Parlamendil anda ELi ja Ühendkuningriigi vahelisele kaubandus- ja koostöölepingule nõusolek.